

LINGUA GALEGA

Comprensión .

Todos... e todas

Era o primeiro día de clase e estabamos todos os rapaces e as rapazas de 6.º amoreados ante a porta da aula, agardando a que o titor nos chamase e dixese onde tiñamos que sentar.

A min todos os cursos me tocaba nas últimas filas, é unha das «vantaxes» de se apelidar Saavedra López. Así que agardei a que o profesor me nomease e ocupei o asento que me sinalou. Marta xa se ía sentar onda min, pois fora a miña compañeira en cuarto e quinto. Pero don Ramón dixo: «Salgueiro Torres, Ana», e entón aquela rapaza morena de ollos vivos sentou cabo de min.

–Uff! Demasiadas cousas novas nunha soa semana! –díxome Ana cun sorriso de amizade–. Ti levas moito neste colexio?

–Levo, desde os catro anos –dixen eu–. Ti es nova, non si?

–Son. Nova no colexio e nova na vila. Só hai dúas semanas que viñemos para aquí, antes viviamos en Vigo.

Parecía empeñada en darme información básica sobre ela.

–É que meu pai veu traballar a LAGASA, a fábrica procesadora do leite, e tivemos que nos trasladar todos. Vivimos nun piso alugado, enriba das oficinas de Correos. Ti chámaste Raquel, non é? Eu son Ana, xa oíches, espero que sexamos boas amigas.

Don Ramón deunos a benvida e empezou a explicar o que se agardaba de nós no curso. Despois de soltar o discurso preguntounos se tiñamos algo que comentar; como houbo silencio xeral, pasou a dicirnos as cousas que debiamos traer a partir da seguinte semana. A lista era bastante obvia e eu ía anotando todo nunha folla aínda que só fose por non me aburrir.

–... e ademais –dicía don Ramón– cada alumno traerá tamén tres rotuladores de diferentes cores, para os esquemas de Naturais.

Entón Ana ergueu a man:

–E as alumnas? Temos que traer algo especial para Naturais?

–Como especial? –Don Ramón estaba desconcertado–. Non dixeran que había que traer tres rotuladores?

–Si, iso os alumnos. Pero nós, as alumnas, traémolos tamén ou traemos outra cousa?

–Señorita, non oíu ben ou quere tomarme o pelo?

–Nin unha cousa nin outra, don Ramón. Só pregunto que traemos as alumnas.

–E que dixeran logo? –don Ramón tiña un ton de falsa amabilidade que empregaba cando estaba enfadado de verdade.

–Vostede dixo que cada alumno traerá...

–Exactamente, señorita, cada alumno. E vostede debe saber que cando se fala dun xeito xenérico, dirixíndose a un colectivo en que haxa xente dos dous sexos, emprégase sempre o masculino. Cando digo cada alumno quero dicir cada alumno e cada alumna. Entendido?

–Pois se mo permite, a profesora de Lingua que tiven o ano pasado dicíanos que iso podería ser correcto, pero nin era xusto nin recomendable. Que se falabamos para toda a clase había que dicir os alumnos e as alumnas e eu...

–Pois esa profesora podería dicir o que quixese, pero neste colexio rexen as normas de toda a vida, así que sente e cale.

Houbo un ruxerruxe pola clase. Supoño que a todos lles pasaba o mesmo ca a min, que nunca me decatara do que acabara de dicir Ana. Pero o profesor axiña parou coas conversas.

–Silencio! Silencio, todos! Todos... e todas! Entendido?

O timbre do cambio de clase veu en axuda de don Ramón. Colleu a carteira e saíu da aula con cara de poucos amigos. Eu mirei a Ana de fronte e ela sorriu con aquel ollar retranqueiro que me había acabar sendo tan familiar. E daquela tiven a certeza de que o curso que comezaba non ía ser nin aburrido nin rutineiro.

Agustín Fernández Paz
Rapazas. (Adaptación)

a)Contesta.

- Como se chama a rapaza nova na clase? _____
- Como se chama a compañeira con que senta esa rapaza nova? _____
- Cal das dúas conta a historia? _____

b) Completa coa resposta. Quen di estas palabras e que quere dicir?

- «Cando se fala dun xeito xenérico, utilízase o colectivo»
Dí _____ *e quere dicir que* _____
_____
- «Iso pode ser correcto, pero non é xusto nin recomendable»
_____
_____
- Explica con cal das dúas posicións estás de acordo.
_____
_____

c)Di que significa a palabra *ruxerruxe*. Despois, explica por que se formou un ruxerruxe na aula?

_____
_____

d) Relé o derradeiro parágrafo. Explica que conclusión tirou Raquel da influencia da nova compañeira.

_____
_____

1.- As seguintes parellas están formadas por palabras parónimas. Elixe unha de cada para completar cada frase.

- Un famoso actor (*assignou/asinou*) hoxe en Ourense o contrato da súa nova película.
- O piragüista cangués volveu demostrar as súas (*actitudes/aptitudes*).
- Rescataron o náufrago dun mar (*infectado/infestado*) de quenllas.
- Botoulle á potaxe demasiadas _____ (*especies/especias*).

2.-Subliña os complementos do verbo nas seguintes oracións e di de que clase son.

- Atopou un tesouro.
- Roi abriu a ventá do cuarto.
- Enviou unha mensaxe ao seu irmán.
- Deixou os libros no armario.
- Tomarei máis sobremesa.
- Recolleu os pais no aeroporto.

3.- Velaquí algunhas palabras en plural; escribe ao lado a forma singular

plural	singular	plural	singular
xices	_____	espécimes	_____
menhires	_____	xeles	_____
corceis	_____	púxiles	_____
laczáns	_____	análises	_____
atlas	_____	reveses	_____

4. Escribe o feminino das seguintes palabras.

heroe	_____	cabalo	_____
abade	_____	alcalde	_____
boi	_____	danés	_____
irmán	_____	xenro	_____
padriño	_____	cuñado	_____
can	_____	locutor	_____

5. Completa con h as palabras que o precisen:

Ad_ esiva   _armonía   _irmandade   ba_ía   _ola!
_imno   _orfo   _ombro   _úmero   _arpa

6.- Analiza as formas verbais:

- *Souben.....
- .....
- *Cabería.....
- .....
- *Caibamos.....
- .....
- *Bailase.....
- .....
- *Fagades.....
- .....
- *Comeredes.....
- .....
- *Soñaba.....
- .....
- *Facerdes.....
- .....
- *Sabedes.....
- .....
- *Viaxeí.....
- .....

7.- Ordena ben as sílabas das palabras de cada cadro, forma unha palabra relacionada coa electricidade e cópiaa coa súa definición.

Conxunto de cables ou condutores unidos por onde pasa a corrente eléctrica: _____

Dispositivo para conectar un aparello eléctrico á rede, a outro aparello, etc.: _____

Dispositivo que serve de soporte dunha lámpada e asegura a conexión co circuíto eléctrico: _____

Enchufe con varios buracos para distintos aparellos: _____

O que fai que os corpos se movan ou funcionen: _____

CUÍTOCIR

EXÍANER

FECHUEN

DRÓNLA

TADAPORLÁMPA